

伊犁

《伊犁》画册编辑委员会编

1954 — 1984

伊犁人民出版社

1984—奎屯

责任编辑：赛比哈孜

编 委：刘永焕 赛比哈孜 哈德尔
 巴依达吾来提 乔纪纲 郭文清

摄影者：何世尧 罗小韵 高国镕 阿斯力汗
 宋士敬 高兰清 高 旭 迟庆昌
 乔纪纲 马忠义 朱永忠 颜井水
 姚佐澄 范光明 叶尔迪 叶树柏
 王 恂 曹玉新 黄理孝 宋志国
 艾力肯 王德钧 刘凤岐 程明贵
 赖 英 史 俊 王民斌 马乃辉
 李东日 段新林 杨昌忠 赵君安
 杜泽泉 赖洪波 邱荣经 杨时铎
 武基国 周树铭

伊 犁

(哈、汉文)

《伊犁》画册编辑委员会编
伊犁人民出版社出版
新疆新华书店发行
香港新丰广告公司印刷

1984年 6月第一版 1984年 6月第一次印刷
印数：1—6,000册

统一书号：M8189·3 定价：18元

بلە قازاق اۆتونوميالى وبلىسى وتانىمىزدىڭ باتىس-سولتۇستىك شەكارا وڭىرىنە ورنالاسقان. وعان ۇش ايماق (بلە، تارباغاتاي، التاي)، 24 اۋدان، قالا قارايدى، جالپى جەر اۋماعى 350 مىڭ شارشى كىلومەتر دەن استام، جان سانى ەكى مىليون 930 مىڭ. ول—قازاق ۇلتىن نەگىز ەتكەن، حانزۇ، ۇيغۇر، موڭغۇل، حۇيزۇ، مانزۇ، سىبە، قىرعىز، وزبەك، تاتار، داعۇر، ورسى سياقتى ۇلتتاردى قامتىغان كوپ ۇلتتى رايون. ونىڭ ۇزاققا كوسىلىپ، كوككە ۇلاسىپ جاتتىن تىيانشان، التاي، تارباغاتاي سىندى الپ تاۋلارى، بۇرقانا اعىپ جاتقان دلە، ەرتسى، ەمىل سياقتى ونداغان وزەندەرى، قاناس پەن ۇلگىردەي كوك بۇيرا تولقىندى، كورىكتى كولدەرى بار. ونىڭ سامسىغان نۇ ورماندارى، مول كەن بايلىقتارى، سۋى تۇنىق، شوبى شۇيگىن جايلىمە-دارى، ۇلان-بايتاق قۇنارلى ەگىستىكتەرى، جەمس-جيدەكتى ساندى باژ-باقشالارى، سان قىلى جابايى حايۋاناتتارى مەن وسمىدىكتەرى، اسقار تاۋ، ايىندى وزەن، شالقار كولدەرىمەن تۇتاسا كەلىپ تاماشا شارت-جاعدايدى قالىپتاستىرعان. بۇل ارا—شىنجياڭنىڭ ەگىن، مالشارۋاشلىعى، مۇناي ەنەر-گياسى، تۇستى مەتال بازالارىنىڭ بىرى، ارى سوناۋ ەرتەدە اتاعى ەلگە جايلىغان «تاڭىر تۇلپارنىڭ» (بلە جىلقىسىنىڭ) جانە شىنجياڭ بىيازى جۇندى قوينىڭ، التاي تەگەنە قۇيرىقتى قوينىڭ، شىنجياڭ قوڭرىسىرىنىڭ اتا مەكەنى. سوندىقتان دا ول «بىرىستى ۇڭىر» دەپ اتالغان.

ازاتتىقتان بۇرىن، كەرتارتپا ۇستەمدىك تۇسىندا مۇنداى ار ۇلت حالقى ۇزاق ۋاقت بويىنا تاپتىق ەزگى مەن ۇلتتىق ەزگىنىڭ تاقسىرەتىن تارتىپ، اسا ايانىشتى ۇمىر وتكىزدى. ازاتتىقتان كەيىن بلە، تارباغاتاي، التاي ايماقتارنىڭ تارىخىندا جاڭا بەت اشىلدى. پارتىيانىڭ ۇلتتىق تەرىپتورىالىق اۆتونومىيا ساياساتىنىڭ نۇر شۇعلاسىمەن 1954-جىلى بلە قازاق اۆتونوميالى

وبلىسى قۇرىلدى، ۶ ار ۇلت ھالىقى ناعىز قوجايىندىق ورنىغا كوتەرىلىپ، ۶وز تاعدىرىن ۶وزى يىگەردى. 30 جىلدىن بەرى، اسىرەسە پارتىيا 11-كەزەكتى ورتالىق كومىتەتنىڭ 3-جالپى ماجىلىسىنەن كەيىن مۇنداعى ەڭبەكشىل، ەر-جۇرەك ۶ار ۇلت ھالىقى پارتىيانىڭ باسشىلىغىدا جىگەرلەرىن تاسقىنداتىپ، نىتىماقتاسا كۇرەس جۇرگىزىپ، اقبل-پاراساتتارىن جۇمىساي وتىرىپ شەكارا ۶وڭىردى گۈلدەندىرۋدىڭ اياق السىن تەزدەتە ۶تۈستى، وسىنىڭ ناتىجەسىندە وبلىستىڭ بارلىق سالاسىدا جەڭمىس ھابارلارى جىيى-جىي تارالىپ، تاماشا جەتسىكتەر جارىققا شىعۋدا. ىلە قازاق اۋتونومىيالى وبلىسىنىڭ بۇگىنگىسىنە كوز سالساڭىز، «تولەجىپ تۇلەپ تۇرلەنگەن، داۋلەتى شالقىپ گۈلدەنگەن» بەينەنى، باۋىرمال، ناتۋ-۶تاتتى ۇلتتاردى، اۋقاتتانىپ، برىنىشلىققا كەنەلە باستاعان، ورتالىق كومىتەتنىڭ ىلەنى اشۋ-كوركەيتۋ جونىدەگى جاۋىنگەرلىك ۇرانىنان جىگەر الپ، ۶تورتتى وسىزاماندىرىۋ جورىغىنا قۇلىشىنىپ وتىرعان ھالىقتاردى كورەسىز.

وبلىسى قۇرىلغانىنان بەرگى وسىنداي كەسەك تابىستاردى، پارتىيا ۇلت ساياساتىنىڭ ۇلى جەڭىستەرىن وىپرازدى بەينەلەپ بەرۋ ماقساتىمەن، جۇڭخۇا ھالىق رەسپۇبلىكاسى قۇرىلغاندىننىڭ 35 جىلدىغىنا، ىلە قازاق اۋتونومىيالى وبلىسى قۇرىلغاندىننىڭ 30 جىلدىغىنا ارناپ وسى فوتو سۋرەتتەر جىناعىن قۇراستىرىپ باسپادان شىعارىپ وتىرمىز.

بۇل سۋرەتتەر جىناعىن قۇراستىرىپ، باسپادان شىعارۋ بارىسىندا قىزۋ نىيەتپەن قامقورلىق جاساپ، قولداپ كومەك كورسەتكەن مەملەكەتتىك ۇلتتىق سىتەر كومىتەتىنە، ۇلتتار باسپاسىنا، ۇلتتار سۋرەتتى جۇرنال باسپاسىنا، شىنجياڭ سۋرەتتى جۇرنال باسپاسىنا جانە باسقادا قاتىستى ورىندارمەن جول-داستارعا شىن جۇرەكتەن العىس ايتامىز.

伊犁哈萨克自治州，位于祖国的西北边疆，所辖伊犁、塔城、阿勒泰三个地区二十四县市，总面积为三十五万多平方公里，人口有二百九十三万，是以哈萨克族为主，包括汉、维吾尔、蒙古、回、满、锡伯、柯尔克孜、乌孜别克、塔塔尔、达斡尔、俄罗斯等多民族的聚居区。境内的天山、阿勒泰山和塔尔巴哈台山，连绵起伏，雄伟壮丽；伊犁河、额尔齐斯河、额敏河等几十条河流纵横流淌，奔腾不息；哈纳斯湖和乌伦古湖，碧波万顷，湖光眉人。这里还有苍翠茂密的森林，储量丰富的矿藏，水草丰美的牧场，广阔肥沃的良田，瓜果飘香的园林及种类繁多的野生动植物与山川湖泊互为体，形成了得天独厚的条件。是新疆农牧业、石油能源、有色金属的主要基地之一，又是驰名全国的“天马”（伊犁马）及新疆细毛羊、阿勒泰大尾羊、新疆褐牛的故乡，素有“塞外江南”之称。

解放前，我州各族人民在反动派统治下，长期遭受着阶级压迫和民族压迫，过着十分悲惨的生活。解放后，伊、塔、阿三区的历史揭开了崭新的一页。在党的民族区域自治政策的光辉照耀下，一九五四年成立了伊犁哈萨克自治州，各族人民真正当家做主，掌握了自己的命运。三十年来，特别是党的十一届三中全会以来，在党的领导下，勤劳勇敢的各族人民更加意气风发，团结奋斗，以自己的聪明才智加速建设边疆的步伐，全州各条战线捷报频传，成就辉煌。喜看今日的伊犁哈萨克自治州，山河秀丽草原变，百业俱兴喜人寰。各族人民和睦相处，亲如兄弟，人民生活有了明显改善，党中央关于开发建设伊犁的战斗号召，极大地鼓舞着全州各族人民奋勇向四化进军。

为了形象地反映自治州成立以来所取得的巨大成就，歌颂党的民族政策的伟大胜利，我们编辑出版了这本画册，作为向国庆三十五周年、自治州成立三十周年的献礼。

《伊犁》画册在编辑出版过程中，承国家民委、民族出版社、民族画报社、新疆画报社及其它有关部门热情的关怀、支持和协助，使画册如期出版。在此，我们特致以衷心的感谢。

خۇياۋباڭ باس شۇجى نىلەنى كۆزدەن كەشىردى

胡耀邦总书记视察伊犁

كومىتەت باستى پىڭ جىن نى قازاق اۆتونومىيالى وىلىسىنىڭ
باستى ديار جولداستى قابىلدادى

彭真委员长接见伊犁哈萨克自治州州长迪牙儿同志

جاۋزىياڭ زۇڭلىى نايدا
赵紫阳总理在阿勒泰

ئىلى قازاق ئۆتونومىيالى وېلىسىنىڭ 7-كەزەكتى خالىق قۇرۇلتايى
 伊犁哈萨克自治州第七届人民代表大会会场

ئۆتونومىيالى رايونىدىق ساياسى
 كەڭەستىڭ ورنىياسار باستىعى
 نۇسپىقان وېلىسىنىق ساياسى كە-
 ڭەستىڭ مۇشەلەرىمەن بىرگە
 自治区政协副主席玉素甫汗
 和州政协委员在一起

وبلىستىق پارتىيا، ۇكىمەت باششىلارى ملەنى كوركەيتۋ جاىلى كەڭەستە

州党政领导共商开发伊犁大计

کوکنه م ٲ

夏 贾拉拉

